

Handläggare
Josefin Lokvist
Telefon: 08-50812197**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
16 oktober 2025

Handlingsplan för romsk inkludering

Remiss från Kommunstyrelsen, KS 2025/809

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Handlingsplan för romsk inkludering 2030 syftar till att stärka Stockholm stads arbete för romsk inkludering och riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Det övergripande målet med handlingsplanen är: Staden säkerställer romers lika tillgång till de mänskliga rättigheterna genom att motverka antiziganism och främja romsk inkludering. Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen handlingsplan och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för romsk inkludering. Handlingsplanens fokusområden knyter väl an till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och ligger i linje med förvaltningens pågående arbete för att stärka mänskliga rättigheter och det systematiska kvalitetsarbetet som alltid ska ske med alla stockholmares fokus och deras bästa i åtanke. Förvaltningen ser en möjlighet att implementeringen av samtliga handlingsplaner kopplade till MR-programmet kan öka verksamheternas kunskaper om inkluderande och normkritiska arbetssätt så att invånare som kommer i kontakt med verksamheterna känner sig väl bemötta och delaktiga i beslut som berör dem oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förvaltningen anser att handlingsplanen saknar ett arbetsgivarperspektiv. Som arbetsgivare har staden en viktig roll i arbetet med mänskliga rättigheter och att exempelvis förebygga diskriminering. Att vara en god arbetsgivare är ett prioriterat

område i nämndens verksamhetsplan likväl som lokal demokrati där delaktighet och inflytandefrågorna ingår.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat remiss av handlingsplan för romsk inkludering för yttrande senast 24 oktober 2025. Remissen har skickats till alla stadsdelsnämnder samt till arbetsmarknads-, exploaterings-, fastighets-, idrott-, kultur-, kyrkogårds-, miljö- och hälsoskydds-, service-, social-, stadsbyggnads-, trafik-, utbildnings-, äldre- samt överförmyndarnämnden.

Motionen har även remitterats till Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter, Diskrimineringsombudsmannen, É Romani Glinda, Forum för levande historia, Göteborgs stad, Institutet för mänskliga rättigheter, Internationella Romska Evangeliska Missionen (IREM), Le Romane Phaka, Länsstyrelsen Stockholm, Malmö stad, Organisationen för Romsk delaktighet och inkludering, Region Stockholm, Resande och romska kvinnors riksorganisation, Romano Paso, Romers rättigheter i samhället, Romskt stöd och pensionär förening, Rådet för Agenda 2030 – remissbrevlåda.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget för 2025 anges att staden arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna, inklusive de nationella minoriteternas rättigheter vilket innefattar romsk inkludering, ska intensifieras. Av budgeten framgår även att de nationella minoriteternas rättigheter ska stärkas genom ökad kunskap och praktisk handling, i nära dialog med representanter för respektive minoritetsgrupp.

Handlingsplan för romsk inkludering 2030 syftar till att stärka Stockholm stads arbete för romsk inkludering och riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet med handlingsplanen är: Staden säkerställer romers lika tillgång till de mänskliga rättigheterna genom att motverka antiziganism och främja romsk inkludering. Fokus för handlingsplanen är framför allt arbete mot diskriminering av romer och insatser för de romer som befinner sig i ett socialt och ekonomiskt utanförskap.

Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till varje fokusområde hör ett antal mål uppdelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande och långsiktiga förändring som eftersträvas. Resultatmålen är den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen. Några mål är tydligare riktade mot vissa verksamheter, nämnder och bolagsstyrelser än andra. Varje resultatmål i handlingsplanen innehåller information om särskilt ansvariga nämnder och bolagsstyrelser. Många mål kräver samverkan mellan flera nämnder och/eller bolagsstyrelser. Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med ordinarie uppföljningsprocesser synliggöra resultat och utmaningar i arbetet med romsk inkludering.

Under framtagandet av handlingsplanen har synpunkter inhämtats från Kommunstyrelsens referensgrupp för romsk inkludering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab- och kansli. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 6 oktober 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på föreslagen handlingsplan och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för romsk inkludering. Handlingsplanens fokusområden knyter väl an till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och ligger i linje med förvaltningens pågående arbete för att stärka mänskliga rättigheter och det systematiska kvalitetsarbetet som alltid ska ske med alla stockholmares fokus och deras bästa i åtanke. Förvaltningen ser en möjlighet att implementeringen av samtliga handlingsplaner kopplade till MR-programmet kan öka verksamheternas kunskaper om inkluderande och normkritiska arbetssätt så att invånare som kommer i kontakt med verksamheterna känner sig väl bemötta och delaktiga i beslut som berör dem oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Handlingsplanen konkretiserar arbetet med lika rättigheter för romer och stadens ansvar för att främja romsk inkludering. Fokusområdena pekar ut viktiga prioriteringar och samlar insatser för arbetet framåt. Målen i handlingsplanen kan bidra till att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för förvaltningen att

utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

Förvaltningen anser att handlingsplanen saknar ett arbetsgivarperspektiv. Som arbetsgivare har staden en viktig roll i arbetet med mänskliga rättigheter och att exempelvis förebygga diskriminering. Att vara en god arbetsgivare är ett prioriterat område i nämndens verksamhetsplan likväl som lokal demokrati där delaktighet och inflytandefrågorna ingår. När arbetsgivarperspektivet saknas finns en risk att staden tappar ett helhetsgrepp vad gäller det strukturella arbetet för romsk inkludering. Om det perspektivet inte ska ingå behöver avgränsningen motiveras och att handlingsplanen beskriver hur de frågorna tas om hand på annat vis inom staden.

Avslutningsvis anser förvaltningen att det är bra att arbetet med romsk inkludering ska integreras i stadens ordinarie styr- och ledningsprocess och att uppföljning ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen. Detta bidrar till att frågorna fortsätter vara prioriterade.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att handlingsplanen bidrar till att uppnå barnkonventionen och stärka arbetet med alla barns rätt. Enligt barnkonventionen har alla barn oavsett bakgrund rätt att behandlas med respekt och få komma till tals samt rätt till samma skydd och möjligheter, oavsett deras kön, hudfärg, ursprung, religion, eller någon annan egenskap. I Barnombudsmannens rapport "Om barns och ungas utsatthet för rasism" (2021) framgår att unga romer ofta upplever trakasserier och diskriminering och känner oro för att bli dåligt behandlade. De känner sig inte heller trygga med att få hjälp från skolan eller jobbet vid upplevelser av trakasserier. I Socialstyrelsens stödmaterial om romsk inkludering framgår att många romer har ett lågt förtroende för offentliga institutioner, och särskilt för socialtjänsten. Det finns bland annat en oro inom familjer som tillhör den romska minoriteten om att kontakt med socialtjänsten också ska leda till en utredning om omhändertagande av barn enligt LVU. Att socialtjänsten kan överbrygga detta bristande förtroende kan göra stor skillnad för barns levnadsvillkor, utveckling och trygghet.

Jämställdhetsanalys

Handlingsplan för romsk inkludering omfattar både kvinnor och män. Åtgärder som syftar till att stärka arbetet för romsk inkludering är en del i arbetet för mänskliga rättigheter och grundläggande i en demokrati. Förvaltningen uppfattar att

föreslagen handlingsplan kan medföra positiva effekter för den aktuella målgruppen, oavsett om de är kvinnor eller män.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen

Snorre Berglund
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Emma Liljenberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Handlingsplan för romsk inkludering.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Snorre Berglund, Stadsdelsdirektör	2025-09-22
Emma Liljenberg, Avdelningschef	2025-09-22